

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2024. július 14.
(vasárnap)

Szepesy László

MI KÖVETKEZIK ISTEN GONDVISELÉSÉBŐL?

Énekek: 155, 268, 119,83, 236,1.5-7

Lekció: Eszter 4,10-14

Alapige: 1Korinthus 16,9

„Mert nagy kapu nyílt meg előttem és hasznos, az ellenség is sok.”

Imádkozzunk!

Dicsőítünk és magasztalunk, mennyei Édesatyánk az Úr Jézus Krisztus által, azért, mert nemcsak megteremtettél minket, és így az életünket Neked köszönhetjük, hanem gondunkat is viseled, nap mint nap kirendeled számunkra a szükséges eledelt, a mindennapi kenyeret, öltöztetsz bennünket, munkával látsz el, és ígéret adod nekünk. És ami még fontosabb, hogy elküldted a mi Megváltónkat, Jézus Krisztust, aki mindent elvégzett, aki üdvöt szerzett nekünk, amely hit által a miénk lehet. Magasztalunk azért, hogy gyermekeidként fontosak vagyunk Számodra, hogy azzá fogadsz bennünket, és ez számunkra életváltozást jelent, minden nap megláthatjuk gondoskodó kezedet, munkádat.

Köszönjük Neked, hogy szavad is van hozzánk. Bocsásd meg, amikor nem halljuk meg, vagy ha meghalljuk, csak megértjük, de nem hisszük el, nem merünk bízni és aszerint cselekedni! Bocsásd meg minden elmulasztott dologért az elmúlt héten is, amikor Rólad szólhattunk volna, de hallgattunk, vagy amikor másokért munkálkodhattunk volna, de nem tettük! Köszönünk minden jócselekedetet, amelyet elkészítettél, amelyekben járattál, és hogy az engedelmesség lelkével támogattál. Köszönjük Neked, hogy irgalmaddal és kegyelmeddel őrzöl meg bennünket napról napra.

MI KÖVETKEZIK ISTEN GONDVISELÉSÉBŐL?

Hálát adunk a mögöttünk lévő csendeshetekért is, köszönjük a gyülekezet hétközi alkalmait is, minden kapott igét, minden alkalmat, amikor Hozzád térhettünk. Kérünk, hogy áldd meg a mostaniakat is, áldd meg az igehirdetőket, igehallgatókat egyaránt, Te adj megtéréseket, Hozzád téréseket, hitben, Benned való megerősödéseket!

Kérjük mostani alkalmainkra is a Te áldásodat, legyél a gyermekekkel, velünk is a templomban, és ajándékozz meg minket ne csak élő igével, hanem olyan hittel, amelynek cselekedetei vannak, amely él és munkálkodik a Te dicsőségedre! Így kérünk, hogy legyen áldásod mai alkalmunkon, és minket magunkat pedig szívünkben indíts arra, hogy Téged tiszteljünk, dicsőítsünk és imádjunk ne csak ebben az egy órában, hanem teljes életünkkel, családi életünkkel, gyülekezeti életünkkel, munkánkkal, mindennel! Így dicsőítsd meg magadat, kérünk, a mi életünkön keresztül is!

Szent Fiad nevében kérünk, hallgass meg!

Ámen.

Igehirdetés

Az elmúlt napokban a református bibliaolvasó kalauz szerint Eszter könyvét kezdtük el olvasni. Ez a könyv egyedi abban, hogy egyszer sem említi Isten nevét. Mégis a könyvet olvasva az embernek az az érzése, hogy minden történés mögött ott van Isten. Hiába nincs nevén nevezve, az események alakulása, az emberi döntések olyan irányba haladnak, hogy az ember egyértelműen kimondja, hogy ez Isten akarata szerint történik. Nincs az a véletlen, ami így tudná Isten népét megmenteni attól a pusztulástól, amely akkoriban fenyegette az zsidókat. Nem tudhatjuk be a véletlennek ezeket az eseményeket. Eszter történetének egyértelmű üzenete az, hogy Isten ott van a mindennapi események mögött, és szeretném hangsúlyozni: a legkisebb dolgokban is. Nem csak a nagy, életeket megváltoztatni eseményeknél: a legkisebb dolgok mögött is ott van az Úr. Az Ő gondviselése mindent meghatároz. Mert nem véletlen az, hogy például több ezer lányból pont Eszter lett a királyné. Sok esélyt nem adtak volna neki, ő valószínűleg nem is akart az lenni, és Isten mégis úgy döntött, hogy az lesz, őt választják ki a sok jelölt közül. Nem lehet a véletlennek betudni azt, hogy unokatestvére, Márdokeus pont hallotta a király meggyilkolását tervező két férfi beszélgetését. Mekkora ennek az esélye, hogy pont a királyné rokona, aki lojális, hűséges a királyhoz, hall egy összeesküvésről beszélő két férfit? Mondhatnánk, hogy mekkora szerencse! Nem szerencse, nem véletlen: az Úr akarta így. Isten gondviselése mindent meghatároz az életben. Eszter története világosan ezt üzeni. Ez a csodálatos bibliai könyv ezt hirdeti: az Úr mindenekfelett álló Isten, aki meg tudja őrizni népét, akármilyen ellenséggel vagy akármilyen erővel is kell szembenéznie.

Igen ám, de kérdés, hogy mi mit kezdünk ezzel a tudással, hogy Isten ilyen hatalmas Úr, és mindent irányít. Nem Eszter történetével szeretnék foglalkozni a mai alkalmon, mert arról több igehirdetést is találnak a honlapon a Testvérek, hanem erre a kérdésre koncentrálnék: hogyha elhisszük, hogy Isten törő-

dik velünk, ha hiszünk az isteni gondviselésben, akkor mi következik ebből ránk nézve?

Amikor a Jézus Krisztus példázatában szereplő gazdag úr talentumokat, kisebb vagyonokat adott a szolgálóinak, és elutazott messzire, ketten a szolgálók közül azzal foglalkoztak, hogy megsokszorozzák gazdájuk vagyont: munkához láttak, befektettek, dolgoztak és nyertek. Több pénzt tudtak visszaadni gazdájuknak, mint amennyit kaptak. A harmadik szolgáló pedig – tudjuk jól – mit tett a neki adott, rá eső vagyonrészrel: elásta, elrejtette a talentumát. Valami hasonló szokott történni akkor, amikor a hozzánk hasonló hívő emberek hallanak Isten gondviseléséről. Mert általában kétféle módon reagálunk erre a bibliai tanításra és erre a valóságra, hogy Isten milyen hatalmas.

Először is a hívőket bátorítja ez a bibliai kijelentés. Mert egyrésztől kevés bibliai tanítás bátorítja jobban Isten népét, mint az, hogy Isten minden helyzetben, bármilyen körülmények között gondunkat viseli, és mindent, de szó szerint mindent a javunkra tud és akar is fordítani. Még a rákot is? Akár még a rákot is. A vagyon elvesztését? Még azt is. Családtagokban való csalódást? Azt is. Isten mindent gyermekei javára tud fordítani. De nekünk nem megértenünk kell, hogy ezt hogyan teszi, hanem Isten azt kéri, hogy bízzunk Őbenne. Ő nem azt várja el az embertől, hogy megértse a nála sokkalta magasabb intelligenciát, magát az Urat. Az Ő útjai nem a mi útjaink. Mi nem érünk fel az Ő gondolkodásához. Néhány dolgot megérthetünk, amit kijelentett nekünk az igében, de a személyes életünk alakulását nem érthetjük meg. De Ő nem is ezt kéri, hogy értsd meg, mi a tervem veled, hanem bízzál bennem, hogy én jót akarok neked, és szeretlek téged.

Amikor egyesek azt hallják, hogy Isten uralkodik az egész világegyetemen: kormányok, országok, de még a természet erői, a szél, a víz és más egyéb erők felett is, akkor megbátorodnak, hiszen Istent hatalmasnak látják. Hatalmas az Úr, és ez ad nekem is bátorságot. De még inkább elmélyül ez az igazság, ha az ember ezt a gondviselést úgy hiszi el, hogy személyesen velem kapcsolatos. Mert egy dolog, hogy nyilvánosan kimondom, hogy igen, Isten hatalmas, igen, országok, népek felett uralkodik, igen, mindenről gondoskodik, a természetről, a mező liliomairól meg a madarokról is, meg mindenekről. Nagy általánosságok. De veled és velem mi a helyzet? Azt elhiszed, hogy Isten számára annyira fontos vagy, hogy gondot visel rólad? Alaposan végig gondoltuk a gond viselés szavak jelentését? Figyel rád. Látja testi-lelki szükségéidet egyaránt. Ismeri helyzetedet, állapotodat. Ismeri veszteségeidet, örömeidet, sikereidet, bukásaidat. Mindent. És foglalkozik veled. Van, aki foglalkozzon veled. Van, akinek igenis terve van az életeddel. Sosem maradsz egyedül. Mert Isten gondviselése ezt jelenti. És tudjuk, hogy Ő nem személyválogató, felhozza napját jókra és gonoszokra egyaránt, de az Ő gyermekeinek külön ígérete van arra, hogy nekünk mindent a javunkra fordít, ahogy említettem már, idézve Pál apostolt. Amikor személyesé válik a gondviselés valósága, az a hívő embert igazán bátorítja, buzdítja.

Mert az ige világosan kijelenti, hogy Isten számon tartja még hajszálaink számát is. Mi magunk nem tudjuk (kivéve a kopasz emberek), de az Úr tudja,

MI KÖVETKEZIK ISTEN GONDVISELÉSÉBŐL?

az Úr ismeri, hogy a fészülködéskor hány esett ki, és azóta hány nőtt a helyükbe. Ennyire aprólékosan, részletesen odafigyel ránk. Vagy azt mondja Krisztus a Hegyi beszédben, hogy az Úr gondoskodik ételről, italról, ruháról. És Te hogy éled meg, és én hogy élem meg a mindennapjaimat? Testvér, a mai reggelire úgy néztél, hogy az Úr vendégségét élvezhettem? Lehet, hogy te kented meg a kenyeret, vagy készítetted el az enivalót, vagy vetted meg a boltban, de ugye mi minden nap azért könyörgünk, hogy „*a mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma*”, mert tudjuk, hogy Ő a végső forrás. És amikor hazamegyünk, és leülünk ebédelni, azzal az örömmel tesszük, hogy ma is az Úr vendége lehettem, Ő látott engem vendégül, Ő gondoskodott rólam? Vagy egy másik dolog: Krisztus azt mondja, hogy az Úr öltözteti a mező liliomait. És Salamon király legnagyobb gazdagságában, legszebb ruhájával sem ér fel azzal a szépséggel, amit Isten nekik ad. De gondoskodik a ruháról. Amikor te felveszed a ruhádat – teljesen megszokott, hétköznapi mozdulatsor, az ember néha már oda se figyel –, eszedbe jut, hogy kitől van az, hogy az Úr adta, az Úr gondoskodott ruháról?

Amikor Isten gondviselése nemcsak egy elmélet a számunkra, hanem mindennapi valóság, amely zajlik és történik velünk, akkor a hívők, látva Isten hatalmát, munkáját, maguk is felbátorodnak arra, hogy jót cselekedjenek. Ahogyan Jézus Krisztus is mondta egyszer: „*Az én Atyám mindezideig munkálkodik, én is munkálkodom*” (Ján 5,17). Ő, mint Fiú, látva az Atya munkáját, ugyanabban a munkában részt vesz, követi az Atyát. Látva azt, hogy mennyei Atyánk mennyi mindent tesz értünk, mi is az Ő példáját akarjuk követni, nem? Ahogyan egy kisgyermek látva édesapját dolgozni, elkezdi ugyanazt játszani: apa szerel, akkor én is szerelek, előveszi a játékait, és utánozza. Már egy kisgyermek is! Mi, mennyei Atyánk gyermekeiként nem akarjuk ezt tenni? A gondviselés által megragadott keresztyének igyekeznek másokkal jót tenni a mindennapok során, mert maguk is ezt tapasztalják és látják mennyei Atyjuktól. Vannak esetek pedig, amikor a hétköznapi dolgokon túl olyanért küzdenek hívő emberek, amelyből nem csak egy-két embernek és a környezetünknek származik áldás, hanem sokaknak. A történelemben számos hívővel találkozunk, akik Istenben bízva kórházakat építettek, véget vetettek a rabszolga-kereskedelemnek, árvaházakat alapítottak, reformációkat indítottak el különféle országokban, sötét babonaszágban élő népekhez vitték el az evangéliumot, és még sorolhatnánk. Mindezekért küzdöttek, keményen dolgoztak, de ahogyan Pál apostol is mondja: nem maguktól, hanem Istennek bennük hatalmasan munkálkodó ereje szerint (Kol 1,29), mert őket erre indította ennek felismerése, hogy Isten a gondomat viseli.

A gondviselés bibliai tanítása tehát egyfelől az embert arra indítja, hogy a neki adott talentumokkal szolgálja az ő Urát és munkálkodik Érte.

Másrészről viszont az is megfigyelhető, hogy kevés bibliai tanítást használtak olyan gyakran a passzivitás, a lustaság mentegetésére vagy a jelenlegi bűnös állapotunk, életvitelünk megőrzése érdekében, mint az Isten gondviseléséről szóló tanítást. Amikor egyesek azt hallják, hogy Isten uralkodik mindenek felett, képletesen szólva kezükbe veszik a távirányítót, kényelmesen hátra dőlnek, lá-

bukat felteszik, és máris kicsit kevésbé veszik komolyan a bűneiket, mert hát az Úr úgyis munkálkodik, meg hát úgyis mindent megbocsát. Krisztus példázatával élve ezek az emberek több méter mélyre jól elássák talentumaikat, tehetségüket. Lehet, hogy jót tesznek, ha alkalom adódik rá, ha a napirendjük megengedi, de mindig ott van ez a ha. Ritkán keresik, hogy mi az a jó, amit én magam tehetnék magamtól. Nem azért, mert elém hozták, hanem azért, mert az Urat akarom szolgálni és szeretni.

Hogyan lehetséges, hogy Isten mindent meghatározó gondviselése egyeseket mozgósít, energiával tölt fel, másokat pedig megbénít? Hogyan okozhatja ugyanaz a bibliai tanítás, hogy egyesek bátran nekivágnak az ismeretlennek, olyat vállalnak, amiről csak remélhetik, hogy az Úr támogatja, mások pedig ugyanazon a megfáradt módon saját ösvényeiken baktatnak, ritkán álmodozva újról, és soha nem kockáztatnak semmit?

Egyszer, amikor egy Indiába készülő misszionárius életében először vetette fel egy egyházi értekezleten – ahol lelkészek is voltak – azt az ötletet, hogy keresztyénként küldenünk kellene Indiába elérhetetlen helyeken élő emberekhez misszionáriusokat az evangéliummal, az örömhírrrel, egy idős lelkész állítólag így tiltakozott ellene:

– Üljön le, fiatalember, üljön le, és maradjon nyugton. Ha Isten meg akarja téríteni a pogányokat, akkor azt anélkül fogja megtenni, hogy megkérdezné önt vagy engem.

Ez a felelet, úgy gondolom, kétes érzéseket kelt bennünk. Egyrészt Isten gondviselésének ilyen alkalmazása túlságosan leegyszerűsítőnek, bibliátlanak és felelőtlennek tűnik. Másrészt viszont valahol mégis érthető, amit az idős lelkész mond. Az ember a józan ész, a racionalitás talaján akar maradni, és nem akarja hagyni, hogy bármilyen ideiglenes fellángolás uralkodjon rajta. Az idős lelkész valószínűleg már tapasztalta az életben, hogy a fiatalok könnyen lázba tudnak jönni dolgoktól, és utána amilyen gyorsan ez a láng felgyúlt, olyan gyorsan ki is alszik. Lehet, hogy csak a tapasztalat mondatta vele, hogy azért lassabban, lassabban. Biztos-e, hogy ez a fellángolás az Úrtól való? Másrészt viszont a hit és a hitetlenség határát súrolja azt gondolni, hogy Isten minden munkáját mi előre megérthetjük, és hogy Isten hatalmába, gondviselésébe, munkájába vetett bizalom nélkül bármit is tehetnénk. Bár sokan közülünk nem tennének ilyen kijelentést, mint ez az idős lelkész, mégis megvan a módja annak, Testvérek, hogy a gondviselés passzivitásba és tétlenségbe ringasson bennünket. Bűnös szívünk ezt a csodálatos bibliai kijelentést rosszul használja. Ennek egyik esete az, amikor nyitott ajtóért imádkozunk, utána várakozunk, és közben nem teszünk semmit. Majd az Úr megnyitja!

A nyitott ajtó kifejezést Pál apostol számtalan alkalommal használja a leveleiben. A Kolossé 4,3-4-ben például arra kéri a gyülekezet tagjait, hogy imádkozzanak azért, hogy Isten nyissa meg az ige ajtaját az apostol előtt, hogy azt ne csak értse, hanem úgy tudja hirdetni, hogy azt Isten felhasználja. Az 1Korinthus 16,8-9-ben pedig ezt írja Pál: „*Efézusban pedig pünkösdig maradok. Mert nagy kapu nyílt meg előttem és hasznos, az ellenség is sok*”. Itt valószínű-

MI KÖVETKEZIK ISTEN GONDVISELÉSÉBŐL?

leg arra gondolt Pál, hogy többeket megtérésre vezetett az Úr, és nagy lehetőséget látott Pál az evangélium hirdetésére. Mivel ellenség is volt sok, ezért védeni is kellett a meglévő gyülekezetet, tehát volt szolgálat, tennivaló bőven. Ezt értette a nyitott kapun. Többször használjuk mi is ezt a kifejezést, hogy nyitott ajtó, és ha valami, amit szeretnénk megtenni, de nem megy, mert akadályokba ütközünk, akkor azt szoktuk mondani, hogy Isten bezárta az ajtót, arra nem tudok menni, azt nem tudom megvalósítani. Ha pedig valamire lehetőségünk nyílik, akkor azt mondjuk: Isten ajtót nyitott előttünk. Sokszor azonban előfordul, hogy többen nem úgy használják ezt a kifejezést, ahogyan azt az apostol teszi. Pál nyitott ajtóért imádkozott, de aztán nem ölbe tett kézzel várt, hanem képtelenesen szólva erőteljesen elfordította a kilincset, mint Efézusban: megfogta a munka végét és csinálta. Ma sokan imádkoznak nyitott ajtóért, és aztán egyhelyben ülnek, várva arra, hogy egy isteni kéz kinyit előttük egy ajtót, és valahogy áttaszígal rajta minket.

Ha azt mondjuk, hogy nem volt nyitott ajtó, akkor gyakran úgy értjük, hogy nem volt az adott esemény Istentől jövő, legalábbis a mi megítélésünk szerint. Nem osztottam meg az evangéliumot, nem mondtam el, hogyan változtatta meg Isten az életemet, mert úgy tűnt, hogy senkit sem érdekel (hozzuk a kifogásokat). Nem folytattam a megkezdett nehéz beszélgetést X. Y-nal, mert egyszerűen nem futottunk össze. Nem vallottam meg azt a bűnt, mert úgy tűnt, hogy nem volt rá alkalmas az idő. Az Isten gondviseléséről alkotott téves elképzelések mindenféle, számunkra kényelmetlen kötelesség alól felmentenek minket. Így használjuk ezt a tanítást, hogy mentegessük magunkat mulasztásaink miatt.

Amikor az említett misszionárius Indiára gondolt, mindent látott lelki szemei előtt, csak éppen nem nyitott ajtót! Ötvenmillió muszlim és hindu élt azon a területen, és egy fél világgal volt arrébb, mert az illető angol volt. Ez nem éppen nyitott ajtó helyzet, amire gondolnánk. Ezért felelt úgy az idős lelkész valószínűleg, ahogyan hallhattuk. És részben igaza is volt, mert Isten elsősorban nem arra indít minket, hogy a világ túlsó oldalán lévőkért aggódjunk, hanem inkább azokkal foglalkozzunk, akikkel nap mint nap együtt vagyunk és élünk, akikkel találkozunk. Isten őt biztosan rád bízta. A világ túlsó oldalán lehet, hogy misszionáriusokra bíz embereket, de a többségre nem. Ez a misszionárius mégis elment Indiába, mert hitt abban, hogy Isten a gondviselése által képes utat nyitni ott, ahol látszólag zárt az ajtó. Utólag pedig – mert ez már történelem – mi is látjuk, hogy Isten megáldotta ennek az embernek a szolgálatát, és így született meg az indiai szanszkrit nyelven a Biblia, mert az illető lefordította.

De honnan merített ő erőt és ihletet ekkora feladat és szolgálat elvégzéséhez? Természetesen a Szentlélek indította őt. De hogyan? Az ígén keresztül, Testvérek. A Szentírásban szereplő több tucat férfi és nő példájából, akik Isten gondviselésének erejében bízva mertek különféle ötleteket megvalósítani, vállalva az azokkal járó sokféle kellemetlenséget, veszélyt és akadályt. Néhányat hadd említsek meg, hogy mire gondolok.

Ott van például Jonathán, Saul király fia. Honnan vette a bátorságot, hogy csak a fegyverhordozójával az oldalán megtámadjon egy egész előőrsnyi filiszte-

us sereget? Úgy, hogy Isten munkájában és gondviselésében bízott. Az 1Sámuel 14,6-ban olvasunk erről, amikor Jonathán válaszol az ugyancsak kételkedő fegyverhordozójának, mert ő is furcsán nézett a gazdájára, hogy ketten ennyi ellen? Jonathán válasza ez volt: *„Jer, menjünk át ezeknek a körülmételetleneknek előőrséhez, talán tenni fog az Úr érettünk valamit, mert az Úr előtt nincs akadály, hogy sok vagy pedig kevés által szerezzen szabadulást”*. Ha a megszkott, bevett katonai stratégiákat alkalmazza Jonathán, akkor azt mondja, hogy maradunk, sőt, elmegyünk. Ha elkezd számolgatni és a létszámokat nézi, hogy mi ketten, ők meg 20-30-an, vagy ki tudja, hányan, akkor azt mondja, hogy maradunk. De ő Istenben bízott. Vagy lesz belőle valami, vagy nem. Jonathán nem mondta azt, hogy biztosan győzünk. Ennyire nem volt elbizakodott. De azt mondta: meglátjuk, hogy az Úr tesz-e értünk valamit vagy sem. Megpróbáljuk. Ha nem jön össze, akkor nem jön össze, nem omlik össze a világ. Megpróbáljuk, és az Úr megmutatja.

Vagy egy másik példa Eszter királyné esete. Honnan vette Eszter a bátorságot, hogy kockáztatva az életét a király elé merjen állni hívatlanul, ami akkoriban akár halálbüntetéssel is járhatott? Istenben bízott, innen vette a bátorságot, és ez az isteni biztatás Márdokeustól jött. Eszter maga is félt, és először bizonytalankodott, hogy engem már 30 napja nem hívott a király. Mi lesz, ha meg fogok halni? És mit mondott Márdokeus? Hogyan bátorította és figyelmeztette is egy kicsit Esztert? *„Ki tudja, talán e mostani időért jutottál királyságra?”* (Eszter 4,14) Honnan tudhatod, hogy nem azért emelt-e fel téged Isten, hogy most megmentse az Ő népét, általad szabadítást szerezzen? Eszter miért félt? Mert nem látta hatalmasnak az Urát. De aztán Márdokeus bátorítja, figyelmezteti őt, és ezek után Eszter 3 napi böjtöt kér és rendel el. Mert a böjt lényege nem az, hogy nem eszünk-iszunk, hanem az, hogy közben Istenre figyelünk. 3 napot kért magának, hogy rendezze az Istenbe vetett bizalmát, hogy meglássa, milyen hatalmas Ura van neki, és a harmadik nap után – ami nem egy szépségkúra volt: 3 napi éhezés nem tesz szebbé – mégis oda mer állni a király elé. Miért? Mert akkor már az Urat látta hatalmasnak. Benne erősödött meg Eszter.

Vagy gondoljunk Nehémiásra! Honnan vette a bátorságot és az ötletet, hogy az uralkodóval szemben mondhatni ellenségesnek beállított város, Jeruzsálem falait felépíttesse, hogy felvesse ezt az ötletet? Nehémiás ellenségei ezzel érveltek ellene, hogy ez a város mindig is fellázadt a nagy uralkodók ellen. Mégis hogy jut ez eszébe, és hogy vesz bátorságot, hogy elmondja az uralkodónak, amikor kérdezi őt? Vagy hogy naponként szembenézzen a munka alatt az ellenségeivel, akik elpusztítással fenyegetőznek? Istentől vett bátorságot, Őt látta hatalmasnak!

Vagy miért lépett Dávid Góliát elé csupán egy parittyával és 5 kővel? Mert bízott Istenben. Nem Góliátot látta hatalmasnak, hanem az Urat. Mit mond Dávid? *„Az Úr, aki megszabadított engem az orozzlánnak és a medvének kezéből, meg fog szabadítani engem e filiszteusnak kezéből is”* (1Sám 17,37).

Ezek az emberek mind az Urat látták nagynak és hatalmasnak, ezért mertek cselekedni szokatlan módon.

MI KÖVETKEZIK ISTEN GONDVISELÉSÉBŐL?

Néhányan, amikor azt hallják, hogy Isten uralkodik mindenek felett, akkor azt gondolják: akkor mit változtatna az én erőfeszitésem a dolgok menetén? Semmit. És nem csinálnak semmit. Mások, mint Jonathán, Eszter, Nehémiás, Dávid és még sorolhatnánk, hallják, hogy Isten uralkodik mindenek felett, és azt gondolják: akkor Isten még az én erőfeszitésemet is felhasználhatja, még ha kicsiny is az, mert Isten hatalmas a kicsit is felhasználni. Így hát gondolkodás, mérlegelés és imádság után elindultak. Nem mindig voltak biztosak abban, hogy Isten sikerre viszi terveiket, de mélyen bíztak abban, hogy ha akarja, akkor semmilyen erő sem a mennyben, sem a földön nem tudja megállítani – nem őket, hanem – az Urat. Ebben bíztak ők.

Más szóval, tudták, hogy Isten uralkodik a mennyben. Látták itt a földön maguk körül a szükségét. És az az utáni vágygal a szívükben, amiért imádkoznak minden nap, hogy „*jöjjön el a te országod*” (Mát 6,10), valami újat álmodtak az Úr nevéért, újba kezdtek bele.

Talán többek számára ebben rejlik a nehézség. Úgy gondolják, hogy előbb Istennek kell cselekednie, gondviselésére kell várni, hogy az után majd ők is léphessenek és reagálhassanak arra. Sok esetben azonban nem veszik észre, hogy nem várnunk kell, hanem cselekednünk Isten gondviselése szerint. Néhányan úgy élnek, mintha a gondviselés olyasvalami lenne, amire csak reagálni lehetne. Várunk egy tiszta, elkészített alkalomra, nyitott ajtóra, és aztán reagálunk erre a gondviselésre úgy, hogy átmegyünk az ajtón. De mint láttuk a felsorolt példákából, Isten úgy tervezte, hogy egyes ajtók csak akkor nyílnak meg, ha mi megnyomjuk őket, ha meg merjük nyomni az ajtót, és merünk belépni rajtuk, ha lehet. Úgy tervezte, hogy mi cselekedjünk az Ő gondviselése szerint, abban bízva.

Pál apostol adja meg nekünk ennek a dinamikának a legvilágosabb bibliai kifejtését, hogy hogyan is működik a gondviselés és a vele való együtt munkálkodás: „... *félelemmel és rettegéssel vigyétek véghez a ti üdvösségeteket*” (felszólítás a hívőknek: ezt tedd!); de mi jön utána? „*Mert Isten az, aki munkálja bennetek mind az akarást, mind a munkálást jó kedvéből*” (Fil 2,12-13). Vegyük észre: a mi munkánk nem Isten munkáját követi, később, valahogy elkülönülve tőle. Inkább a mi munkánk Isten munkájának egyidejű hatása. Amikor Isten gondunkat viseli, akkor annak az az eredménye, hogy mi is munkálkodni fogunk. Isten gondviselése azt jelenti, hogy engem munkálkodásra ösztönöz. A gondviselés nem egy olyan dolog, ami pusztán történik velünk (az is), hanem ami általunk is megy végbe. Amikor Isten gondunkat viseli, annak az eredménye, hogy mi is munkálkodni fogunk. Pál világossá akarja tenni számunkra, hogy Isten arra hívott el minket, hogy teljes erőfeszítésünkkel cselekedjünk az Ő akaratát. Nem várnunk kell a csodára (vannak ilyen helyzetek is), hanem a legtöbb alkalommal Isten általunk akarja megtenni a csodát – szabad így fogalmaznom –, mint az említett esetekben is láthattuk: Jonathán, Dávid és a többiek esetét.

Természetesen olyan is többször előfordulhat, ha Istennek úgy tetszik, hogy egy-egy dolgot az ölünkbe pottyant, amikor csak reagálni tudunk a gondviselés-

re. Többször megeshet, hogy például nem kell előkészítenünk azt az alkalmat, hogy beszéljünk Jézusról, hanem valaki egy beszélgetés közben rákérdez. Egy ölnkbe pottyantott alkalom! Megkérdeztek, csak felelnem kell, elmondhatom, hogy talált meg engem Krisztus. Vagy egy nehéz beszélgetést magam előtt tolok, halogatok már egy jó ideje, és Isten elkészít világosan egy alkalmat, amikor összefutok az illetővel, és ő maga hozza fel a témát, nekem nem is kell tennem érte semmit. Istentől kapott alkalom. Van ilyen gondviselés is, amikor Isten előkészíti ezeket az alkalmakat, mi megkapjuk, és reagálunk rá. De Isten más módon is gondot visel, és ez az, amiről én ma beszélek, hogy Isten ugyanilyen aktív lehet bennünk, amikor mi készítjük elő ezeket az alkalmakat, amikor nem várom meg, hogy a 20 éve ismert szomszédom egyszer rákérdezzen Istenre, és akkor egyszer elmondhatom neki, hogy én hogyan ismerhettem meg Istent, hanem például meghívom őt, hogy gyere, olvassuk együtt a Bibliát, vagy gyere el velem a gyülekezetbe. Vagy egy nehéz beszélgetést nem tologatok, halogatok, amíg majd egyszer csak összefutok az illetővel, hanem veszem a telefont, felhívom, és megkérdezem, hogy mikor érsz rá, és hol, mert beszélünk kellene. Értjük a különbséget?

Nem kell várnunk valami félreérthetetlenül isteni jelre, amiről azt mondhatjuk: ez Isten gondviselése volt, mielőtt engedelmesen munkálnánk azt, amivel Isten megbízott minket. Ehelyett elég, ha meglátunk valami jó dolgot, amit Isten elénk hoz, valami elvégzendő munkát, amit meg kell tennünk, és aztán komolyan imádkozva Istenre bízhatjuk magunkat és ezt az ügyet is, és keményen dolgozhatunk érte, és az eredményt rábízhatjuk az Úrra. Mert mi tudatosan Tőle akarunk függeni mindenben. Végül pedig, majd ha végeztünk a szolgálattal, Pál apostollal együtt azt mondhatjuk: nem én voltam, hanem Isten velem lévő kegyelme volt (1Kor 15,10). Így cselekedhetünk Isten gondviselése szerint.

Még egy dologra hadd hívjam fel a figyelmet, és térjek ki röviden. Az Efézus 2,10-ben azt olvassuk, hogy Isten jó cselekedeteket készített el előre nekünk, hogy azokban járjunk. De ezek közül nem mind fog megvalósulni, ha passzívan és tétlenül sodródunk Isten gondviselésére várva. Most lehet, hogy itt felvetődik a kérdés: amit Isten előkészített, az nem valósul meg? Gondoljunk arra az igére: „*aki tehát tudna jót tenni, de nem teszi: bűne az annak*”. Van ilyen, hogy a hívó ember tudna jót tenni, és mégse teszi? Van. Isten ezt is megengedi. Van olyan, hogy előkészít egy jócselekedetet, és mi nem állunk bele abba, és azért az elmarad? Van. Számtalan alkalommal. Nekünk nem csupán várni kell Isten gondviselésére, van, amikor kell, de nagyon sok alkalommal inkább vegyük észre, hogy Isten úgy akarja megvalósítani ezeket a jócselekedeteket, amelyeket elkészített, hogy mozgósít bennünket. Isten megújította az elménket – azt mondja Pál apostol. Új gondolatokat adott nekünk. Használjuk! Aktivizáljuk az újjászületett képzeletünket! Mit tehetnék én, szolgálva az Urat és embertársaimat, felebarátaimat? Aktivizáljuk magunkat, Testvérek! Új szívünk gyárában formáljunk új lehetőségeket, hogy minden jó elhatározás az Ő gondviselésének szikrája legyen. Mert higgyük el, egy ötlet is – mint Nehémiás öt-

MI KÖVETKEZIK ISTEN GONDVISELÉSÉBŐL?

lete, hogy újra kellene építeni azt a falat, pedig milyen messze volt tőle – lehet Isten gondviselésének eredménye. Dávid, Jonathán és a többi hívő kitaláltak valamit, aminek aztán Istenben bízva láttak neki, és az eredményt az Úrra bízta. Mert a jócselekedet csakis hitből, Istenben és az Ő értünk végzett munkájába vetett hitből fakadhat. Mert nemcsak az igaz, hogy „*a hit is halott cselekedetek nélkül*”, hanem az is, hogy nincs Isten előtti jócselekedet, csak az, ami a Belé vetett hit forrásából fakad. Bízunk kell Istenben, hogy előkészít jócselekedeteket.

Pont ezért arra buzdít minket az ige, hogy nézzünk szét magunk körül, és higgyük el, hogy semmi sem véletlen az életünkben. Az vagy, aki vagy, abban a társadalmi pozícióban, munkával, vagyoni helyzettel, amiben vagy, és ahol vagy, abban a városban, abban a közösségben, azon a helyen. Isten mindent meghatározó gondviselése miatt van ez így, hidd el! Nem véletlen. Isten az Ő bölcsességében azért adta neked a lehetőségeidet és tehetségedet, amivel rendelkez, hogy tegyél valamit Érte és felebarátaidért. Isten munkatársaként az Ő országát lehet és kell is építened nap mint nap. Arra hívott el, hogy beszélj és cselekedj abban az élethelyzetben, amelyben vagy. Szenvedsz? Akkor a szenvedésben. Örömed van? Akkor abban. Kérdéseid vannak? Akkor abban. Minden helyzetben. Isten arra akar használni bennünket, hogy megvalósítsa gondviselését, hogy ezáltal a világ egy kicsit jobban hasonlítson arra a műalkotásra, amivé Isten megváltó munkája révén válhat.

Vannak szomszédok, akikkel barátkoznunk kell, vannak gyerekek, unokák, akiket tanítanunk kell, gyülekezetünk is van, amelyet szolgálunk kell. Tudom, többen nem szeretik ezt a kell szót, mert túl erősnek érzik, de erre hívott el minket Isten, és én ezért szeretném ezt hangsúlyozni. Ezernyi feladat vár ránk a munkahelyünkön, otthonainkban, a gyülekezetben, amelyeket kiválóan, szeretettel, hívó emberként kell elvégeznünk, és így Isten gondviselésének eszközeivé is válhatunk és válunk is. És honnan fogjuk tudni, hogy Isten gondviselése megnyitja-e előttünk az ajtót? Imádkozzunk érte és fordítsuk el a kilincset, és akkor meglátjuk, hogy az nyitva vagy zárva van-e! Testvérek, nem kell félnünk a zárt ajtóktól, azoknak is helye van Isten gondviselésében. Nem kell félnünk attól, ha Isten valamit nem enged meg az életedben. Oka van neki. De vigyázzunk is a zárt ajtókkal, nehogy évekig várjunk egy bezárt ajtó előtt tétlenül, elmulasztva az alkalmat, hogy több tucat nyitott ajtón menjünk keresztül! Isten Szentlelke bölcsé tudja tenni az embert, hogy felismerje az alkalmakat. Isten Szentlelke él és vezet bennünket. Higgyük el, és bízunk az Ő vezetésében! És arra bátorít minket az ige: ha valakinek nincs bölcsessége a gyakorlati életben sem, az kérje az Úrtól, és megadja neki. Alkalomról alkalomra. Nem egyszer kell elkérnünk, hogy aztán egész hátralevő életünkben nagy bölcsék legyünk. Folyamatosan kérjük a bölcsességet Istentől, alkalomról alkalomra! És bízunk benne, hogy a Szentlélek vezet bennünket. Bízunk így a mi hatalmas Urunkban, és mi is nézzünk az Ő munkálkodására, ahogyan hívó elődeink, ahogyan Krisztus is földi élete alatt mindig Őrá mutatott! És így tegyünk bizonyosságot életünkkel is Őrá!

Imádkozzunk!

Felséges Urunk, Istenünk, magunkat megalázva borulunk le Előtted, hiszen csodálatosak előttünk a Te munkáid, mindaz, amit véghez viszel emberi életekben, a Te néped történelmében és személyesen a mi életünkben is. Dicsőséggel és tisztelettel áldozunk Előtted, hogy nemcsak megtartasz bennünket ebben a földi életben kirendelve az eledelt, adva a ruházatot nekünk nap mint nap, hanem mert örök életre is megváltottál, új életre támasztottál fel bennünket, amit a mi Urunkban, Krisztusban adtál nekünk. Kérünk, segíts, hogy ne feledkezzünk el a Te nagyságodról, add, hogy nap mint nap, újból és újból szívünk örvendezhessen minden munkádban!

Kérünk, bocsásd meg nekünk, hogyha eddig tétlenül vártunk arra, hogy Te cselekedjél csak! Hálát adunk azokért az alkalmakért, amikor valóban mi tehetetlenek voltunk, de Te mégis cselekedtél, és várhattunk Rád, és a mi reménységünk nem bizonyult hiábavalónak. De bocsásd meg, hogy amikor arra szólítottál fel, és ebből volt több alkalom, hogy cselekedjünk a Te akaratod szerint, és mi mégis csak vártunk Rád tétlenül!

Kérünk, mozdítsd bennünk is az akaratot, hadd lássunk mi is hatalmasnak, mint hívó elődeink, és Rád bízva magunkat, tudjunk cselekedni, munkálni ne csak a mi üdvösségünket, hanem a Te országodért szolgálni és egymást szeretni! Kérünk, ebben erősíts meg minket, és add, hogy Jézus Krisztus váltsága ebben is megváltoztasson bennünket! Köszönjük Őt, aki mindenben Rád nézett, és mindenben azt tette, amit mondtál. És köszönjük, hogy együtt munkálkodtatok, munkálkodtok mind a mai napig értünk. Kérünk, áldj meg bennünket, hogy tudjunk szolgálóként Téged várni, de munkálkodva otthonainkban, munkahelyeinken, pihenésben, szabadságidő alatt és máshol is!

Kérünk, hogy áldd meg az előttünk álló hetet, a csendesheteken résztvevőket, de a hétközi alkalmainkat is! Áldj meg ígével bennünket, és kérünk, hogy az az ige változtassa meg az utána jövő napjainkat, minket magunkat!

És kérünk, hogy erősítsd betegeinket! Eléd hozzuk mindazokat, akik testi fájdalommal élnek együtt nap mint nap, vagy éppen a halállal kell szembenéznük kórházi vagy otthoni ágyon. Te legyél az ő erősségük, megtartójuk, kegyelmed szerint adj nekik könnyebbséget, gyógyulást! Eléd hozzuk gyászolóinkat, akik szeretteiket veszítették el, Te, a minden vigasztalás Istene, aki magad vagy a feltámadás és az élet, legyél az ő reménységük, erejük, elhordozni a gyász fájdalmának terhét!

És kérünk, hogy minden dolgunkban legyél velünk, segíts, hogy a munkában is meg tudjuk élni a Te gondviselésedet, szeretetedet, és segíts, hogy mi is hadd válhassunk a Te eszközeiddé ilyen módon!

Őrizz minket a hitben addig, amíg magad mellé veszel minket, vagy addig, amíg vissza nem jössz az ég felhőin át, ahogy azt az igében megígérted! Köszönjük, ha reménységünk lehet a szemtől szembe való találkozásra. Ha még félünk ettől, kérünk, segíts rendezni Veled kapcsolatunkat, bűneink kérdését! És hogyha már gyermekeid vagyunk, addig is a naponkénti lelki közösség hadd legyen a mi örömünk és erőnk is!

MI KÖVETKEZIK ISTEN GONDVISELÉSÉBŐL?

Így tarts meg bennünket, kérünk, vezess útajdon, és őrizz minket kegyelmedből szent Fiadért, Krisztusért!

Ámen.

236,1-7

1. Min-de-nek meg-hall - ják és jól meg - ta - nul - ják,
Kik se - ge - del - mü - ket nem Is - ten - től vár - ják:
Nin - csen Is - ten nél - kül se - gít - ség és üd - vös - ség.

2. Ha nem az Úr Isten építi a házat,
Ahány építője, mind hiába fárad.
Nincsen Isten nélkül segítség és üdvösség.
3. Hogyha a városnak avagy háznak népét
Nem az Isten őrzi, hidd el annak vesztét.
Nincsen Isten nélkül segítség és üdvösség.
4. Csak hiába leszen reggel felkelétek
Néktek, kik erősen Istenben nem hisztek:
Nincsen Isten nélkül segítség és üdvösség.
5. Ekképpen történik mindnyájan tinektek,
Munkával, bánattal kenyeret kik esztek:
Nincsen Isten nélkül segítség és üdvösség.
6. Nagy könnyen az Isten mindent ad azoknak,
Kik csak benne bíznak s hozzá fohászkodnak:
Nincsen Isten nélkül segítség és üdvösség.
7. Mint a sebes nyilak az erős kezében,
Erősek a hívek Isten kegyelmében:
Nincsen Isten nélkül segítség és üdvösség.